

DOI: <https://doi.org/10.51209/platform.2.8.2023.273-294>
УДК 7.761(045)

Світлана Вікторівна СТРЕЛЬЦОВА,
Київський університет імені Бориса Грінченка,
Київ, Україна,
e-mail: s.strieltsova@kubg.edu.ua,
ORCID ID 0000-0003-4612-911X

МИСТЕЦЬКІ ІННОВАЦІЇ ОЛЕГА ДЕНИСЕНКА: ТЕХНОЛОГІЧНІ ПОШУКИ

Анотація. У статті розглянуто творчість сучасного українського художника Олега Денисенка та його інноваційний патентований винахід, який містить у собі поєднання художніх прийомів естампа, скульптури, левкасу та живопису. У дослідженні використовується комплексний, хронологічний, іконологічний, компаративний методи аналізу творів художника. Мистецька діяльність автора охоплює новаторські відкриття, які базуються на міцному підґрунті сталих багатомістових надбань у сфері образотворчого мистецтва. Висвітлено технологічну складову нової мистецької техніки, яку названо гесографією. Детально розглядаються основні види мистецтва, в яких максимально відображено неординарну обдарованість автора.

Тривалі експерименти О. Денисенка з традиційною технологією левкасу призвели до унікальних технічних результатів: художник разом зі своїм колегою І. Худяковим придумали, вдосконалили та запатентували нову техніку, різновид образотворчого мистецтва, яку назвали «гесографію» (термін авторів), що існує на перетині

іконопису, естампу та живопису. Авторами винаходу вважаються Олег та Олександр Денисенки, батько та син.

Аналізується техніка створення мистецьких творів із новими підходами до формування образу та застосуванням експериментальних технологій. Звернуто увагу на технологічні особливості виконання творів, етапи виконання. Висвітлюється семіотичне значення символів та образів, які наповнюють композиційний простір творів. Зосереджено увагу на розкритті особливостей впровадження автором традиційних технологічних процесів у поєднанні з новаторським підходом для самовираження в класичних видах мистецтва. Розкрита тематика творів, які втілені у кропіткому опрацюванні деталей та витонченому, естетичному підході в подачі техніки. Розглядаються зразки мистецьких творів, виконаних автором в різні роки та в різних видах мистецтва: офорті, скульптурі та левкасі, але перевтілених художником у новій технології інноваційного винаходу «гесографії».

Ключові слова: гесографія, патентована інновація, гравюра, скульптура, левкас, живопис, Олег Денисенко.

Вступ. Сьогодні сприйняття сучасного мистецтва максимально проходить через образотворчі візії, які у своїй більшості навіяні цифровим мистецтвом, експериментальним живописом та арт-об'єктами. Розмаїття представлених глядачеві творів вже не викликає подиву. На підсвідомому рівні публіка готова побачити щось експресивно нестримне або гидко приголомшливе. І коли вже втрачається надія насолодитися естетичним, витонченим, інтелігентним художнім твором, який буде наповнений філософськими міркуваннями та семіотичним спілкуванням із глядачем, з'являються відкриття світового значення.

Тривалі експерименти О. Денисенка (майже 10 років) із традиційною технологією левкасу призвели до унікальних технічних результатів: художник разом зі своїм колегою І. Худяковим придумали, вдосконалили та запатентували нову техніку, різновид образотворчого мистецтва, яку назвали «гесографію», що існує на перетині іконопису, естампу та живопису. Авторами винаходу вважаються Олег та Олександр Денисенки, батько та син.

Пошуками нового у висловлюванні власного бачення в мистецтві автор займається з середини 1990-х рр. Презентація довготривалих пошуків і нового винаходу О. Денисенка відбулося у 2020 р. на персональній виставці в центрі сучасного мистецтва «Білий світ». Там було представлено інноваційне мистецьке вбрання для iPhone – «AETHER», розроблене Денисенками [3].

Тривалі експерименти О. Денисенка (майже 10 років) із традиційною технологією левкасу призвели до унікальних технічних результатів: художник разом зі своїм колегою І. Худяковим придумали, вдосконалили та запатентували нову техніку, різновид образотворчого мистецтва, яку назвали «гесографію» (термін авторів), що існує на перетині іконопису, естампу та живопису [6]. Авторами винаходу вважаються Олег та Олександр Денисенки, батько та син [4].

Художник продовжує свою мистецьку діяльність у новій техніці та занурюється в подальші експерименти та застосування технологічних прийомів. Пошуки самовираження автора тривають біля 30 років. У процесі тривалих міркувань у визначенні власного стиля, в якому працює автор, народжується «ANTIQVITAS NOVA – нова старовина», що втілює можливість для митця розкритися як винахіднику, художнику, новатору, деміургу.

Постановка проблеми. Постать Олега Денисенка вже понад чверть століття викликає жвавий інтерес серед професійних митців, поціновувачів графічного мистецтва та колекціонерів. Творча діяльність художників, які роблять новаторські відкриття, викликає захоплення, а інколи й здивування, можливістю творити нове й неординарне мистецтво, спираючись на традиції сталих багатовікових надбань. Саме постать Олега Денисенка є характерним прикладом митця-новатора. Спираючись на класичні школи Пізнього Середньовіччя та Відродження, відкриття та надбання П. Брейгеля, Г. Гольбейна, А. Дюрера, Л. Кранаха, М. Раймонді автор знайшов можливість привнести результати свого новаторського переосмислення в образотворче мистецтво. Сформувавшись у мистецьких колах львівської школи графіки кінця ХХ ст., до якої належать відомі митці О. Аксінін, В. Дем'янишин, О. Дергачов, С. Іванов, К. Калінович, В. Пінігін, Р. Романишин, С. Храпов, Ю. Чаришніков та ін., О. Денисенко виходить на щабель європейського визнання. Його творчість складає потужне урізноманітнення технічних можливостей в процесі самовираження [9].

Талант О. Денисенка має багатогранне розкриття, він творить у різних видах мистецтва. Так, експериментальні пошуки понад десяти останніх років діяльності автора, реалізувалися у винаході нового виду пластичного мистецтва – «гесографії». Презентація власного винаходу Олегом Денисенком відбулася у 2020 р. у мистецьких галереях України та за її теренами та викликала неабиякий інтерес та захоплення серед поціновувачів мистецтва.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Діяльність митця Олега Денисенка на сьогодні розглядається невеликою кількістю науковців. Так, творчий доробок художника досліджується у статтях

В. Михальчука, Ю. Романенкової, С. Стрельцової [8]. Внесок О. Денисенка у розвиток сучасного графічного мистецтва та феномену львівської школи вивчала Т. Шепеть [12; 13]. Оглядом діяльності автора та інших сучасних митців у пошуках і експериментах з левкасом аналізують у наукових розвідках Н. Кохан, Г. Стахевич [6]. Про виставкову діяльність та нові підходи у творчості автора побіжно можна довідатися зі статей у світовій мережі. Серед авторів, які поверхово звертаються до виставкової діяльності художника в експозиційних просторах України та поза її межами, О. Загакайло, М. Катаєва, А. Кухар, Р. Метельський, Н. Павук, Г. Пилипенко, О. Сенишин, Ю. Чаплінський.

Треба зазначити, що ґрунтовних мистецтвознавчих досліджень творчості Олега Денисенка в українському мистецтві поки немає. Тому **мета** статті – актуалізувати мистецьке надбання автора, що потребує глибокого аналізу та вивчення технічних, технологічних та образотворчих пошуків, експериментів.

Виклад основного матеріалу. Технології та техніки в мистецтві живопису, графіки та скульптури міняються, як і все в оточуючому середовищі. Вони тяжіють до сучасних течій та напрямків, а також до змін, яких вимагають наративи сьогодення. Змінюються підходи, методи, матеріали та погляд на класичні види мистецтва, а також зазнає перетворення сприйняття глядачем класичних творів. Сучасні художники мають можливість експериментувати, бо наявні матеріали та технології дозволяють розкриватися митцю в багатьох напрямках творчого переосмислення реальності. Результатом одного з таких експериментів є «гесографія».

Мистецька діяльність О. Денисенка починає набирати обертів з останньої чверті ХХ ст. Він опановує

графічні техніки, проходить становлення як графік. Занурення в естамп, штудії та відточування майстерності з орієнтуванням на митців XV-XVI ст. дають колосальний поштовх для діяльності автора. Складність побудови композиції, опрацювання площини дошки, поєднання технічних прийомів дають невтомну жагу художнику для пошуків усе нових засобів самовираження.

Здобувши вищу освіту в Українській академії друкарства, Олег Денисенко сформувався як графік та активно почав займатися творчою діяльністю, відшліфовуючи майстерність в естампах. Його графічні твори – офорти, доволі часто – екслібриси, наповнені філософським звучанням у поєднанні з деталізованим семіотичним змістом та філігранною майстерністю [5]. У роботах майстра чітко відстежується тяжіння до основ класичного графічного мистецтва, що формувалося протягом переважно XVI ст. Твори О. Денисенка просочені впливом Середньовіччя, Відродження. Відчувається непідробний інтерес до класичних ідеалів, із відображенням знань із анатомії та перспективи, у поєднанні з тяжінням до нових винаходів та відкриттів.

«Гесографія» (англ. Gesso – левкас, італ. Gesso – гіпс, крейда; англ. Graphy – графіка) [2] – це новий вид витончених мистецтв, патентована інновація сучасного художника графіка Олега Денисенка. «Гесографія» синтезує традиції та інструментарій графічного мистецтва, живопису, іконопису та скульптури [1]. Задля розуміння терміну треба зануритися і розібратися з технічними та технологічними особливостями цього сучасного винаходу у творчості художника.

Олег Денисенко закладає в основу творчого процесу засоби та інструменти творчих методів живопису, графіки, скульптури, поєднуючи їх в одному творі. З основ

графічного мистецтва він обирає підґрунтя технік глибокого друку, різноманітні особливості травлення, продряпування, фактуру рельєфності поверхні дошки. З роботи в левкасі – глибокий вплив ґрунту на образ і сприйняття твору, багат шаровість лесування, світіння образу зсередини, сакральне наповнення. Особливістю левкасу є білий ґрунт, який варіативно може змінювати площину поверхні від впливу майстра на неї. Рельєфні ґрунти дають сприйняття об'ємності, запозиченої у пластичних властивостей скульптури. Нашарування кольору методом лесування лягають на білу основу ґрунту, як у живописі «старих майстрів» із використанням «мертвого» кольору, що дає додатковий простір, повітряну перспективу і підкреслює глибину створеного майстром образу.

Технологія роботи в техніці офорта та гравюри різцем вимагає детального опрацювання друкованої форми, в якості якої виступає мідна або цинкова пластина, що проходить процес підготовки до початку виконання зображення на поверхні. Для створення офорта поверхня потребує вирівнювання та нанесення стійкого до окислення лаку, який не буде давати можливості, під впливом азотної кислоти або інших травлячих розчинів, змінювати гладку поверхню пластини. Для виконання офорта чи гравюри використовуються різці, за допомогою яких на поверхню наноситься рисунок із контрольованими натиском і глибиною штриха, що занурюється в пластину [14, с. 17].

При травленому штриху на поверхні залишається або чітка лінія різної глибини та об'єму, або тональна пляма, яка залежить від техніки та прийомів опрацювання поверхні пластини. При глибокому друці як травленої пластини, так і гравійованої, в глибини штриха забивається фарба та рівномірно втирається по всій поверхні. Перед друком зайва

фарба знімається з пластини до гладкої поверхні. Надалі, при перенесенні зображення на офортний папір, відбиватися буде тільки фарба з глибини нанесеної в протравлений штрих, гладка поверхня буде працювати як світлі плями графічного задуму.

Так, для виявлення складової естампу у новій техніці звернемося до двох версій твору «Рівновага» (офорт, 2012 р., рис. 1, та гесографія, 2021 р., рис. 2).

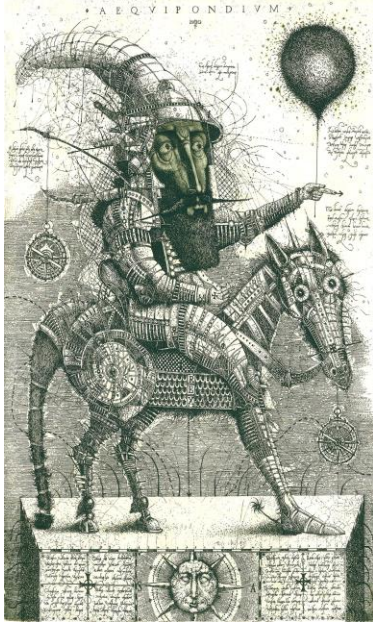

Рис. 1. Денисенко О. «Рівновага». Офорт. 2012 р.
Рис. 2. Денисенко О. «Рівновага». Гесографія. 2021 р.

Враховуючи особливості підготовки поверхні друкованої пластини, що були зазначені вище, бачимо спорідненість із робочою поверхнею для виконання «гесографії». Так само вона має бути гладкою, як для офорту, на яку наносяться штрихи спеціальними

інструментами (як для офорту, так і для гесографії), і глибина занурення штриха, його пластична форма, перетинання та нашарування спрацьовують на формування образності.

Відмінністю є значні розбіжності в розмірі робіт. Пластина, яка проходить процес травлення, має не дуже великі розміри, що зумовлено технічними можливостями технологічного процесу, етапів виконання та подальших розмірів друкованого станка, для отримання відбитка. Офорт «Рівновага» має розміри 30 см x 20 см, деталізація вражас. Поєднання травленого штриха, гравіювальних ліній, каліграфічних шрифтових композицій, поєднаних з травленням площинних об'ємів, які досягаються пошаровим покриттям стійкого лаку (споріднена технологія до роботи аквареллю), гармонійно спрацьовують на підкреслену образність стійкого спокою.

Робота «Рівновага» в техніці «гесографія» має значно більший розмір, а саме: 146 см x 97 см, вона майже в п'ять разів більша. Технологічні особливості роботи в матеріалі мають відмінність у т. зв. основі. Робоча поверхня – це набір дошок зі шпугами на зворотному боці (зادля збереження рівної поверхні), з покриттям на клейовій основі паволоки та нанесенням шару левкасу. Саме шар цього ґрунту і впливає на технічне і технологічне виконання мистецького твору. Через пластичність ґрунту глибина штриха варіюється в залежності від його «висоти» (можливості заглиблення), але посилюється в кінетичному опрацюванні перетину штрихового нашарування. Чіткість рисунка зображення та деталізація максимально збережені у порівнянні з технікою офорту.

У створенні відбитка в графічній техніці працює підвищення сприйняття графічної виразності й роботи тонального акценту [10].

Нове трактування «Рівноваги» відбувається за допомогою вкладеного алегоричного змісту, зазначеного автором в описі роботи. Це «Алегорія стійкої особистості, розсудливого та надійного подвижника усіх починань. «Розпоряджаю доладно» – гасло мудрого арбітра, здатного перетворити розбіжності в поглядах у заряд творчої енергії для досягнення спільної мети» [2]. Збільшення образності доповнюється впливом кольору, ефекту світіння білого ґрунту скрізь тонкий шар олійної фарби. При спогляданні на твір ми сприймаємо пластичність самої поверхні, ніби демонстрацію технологічного процесу, який в офортних творах залишається поза межами сприйняття глядачем. Опрацювання кольором дозволяє вкласти плямові акценти в деталі, які потребують посилення уваги на зміст у роботі. При спогляданні двох мистецьких творів ми ніби бачимо одне зображення на поверхні, але насправді сприймаємо як різні картини, з різним ефектом впливу, яке тяжіє від камерного до монументального.

Олег Денисенко визначає свій стиль як нову старовину чи середньовічний символізм, який розкривається майже у всіх його творах, особливо у скульптурі. Спираючись на сприйняття скульптури в просторі, при порівняльному аналізі, ми не побачимо повторів ні з графічними творами, ані з живописними. Це самостійне життя емоції, справжнього творчого процесу митця [11]. Так, у роботі «Кентавр» (рис. 3) втілюється міфологічність, унікальність вікової мудрості, мужності, могутності та сили, розкривається оповідальність та метафоричність.

Перед нами постає вершник на кентаврі зі щитом та списом, лати, шолом лицаря та попона кентавра оздоблені круглими елементами золотого кольору з зображенням коліс із вісьмома спицями, з хрестами, уособлюючи символ

сонця та космічної енергії, переродження та оновлення. Скульптура втілює вершника та лицаря в одному трактуванні, наділяючи образ символічним поєднанням людської мудрості, або оволодінням власними негативними рисами: запальністю, лютістю або буйністю. В цій скульптурній композиції є відчуття історії, це ніби артефакт, знайдений на теренах стародавньої цивілізації, в якому зберігся дух історичних подій. Мистецька цінність скульптур, виконаних Денисенком, крім втілення авторського бачення, полягає ще у їх існуванні в одному екземплярі. Технологія виготовлення відбувається засобом створення оригінальної скульптури з воску, який під час виконання в бронзі розтоплюється, що унеможливає авторське повторення.

Рис. 3. Денисенко О. «Кентавр». Скульптура, бронза. 2007 р.

Рис. 4. Денисенко О. «Кентавр». Гесографія. 2021 р.

Гесографічний твір «Кентавр» має схоже сюжетне наповнення, але набуває додаткового алегоричного та символічного змісту. В техніці «гесографія» цей герой посилюється знаками та символами, набуває просторового наповнення. Таким чином ми ніби отримуємо ключі до шифру, одвічних кодів до речей, що існують, які можна осягнути розумом, але втілюються вони в позачасовому вимірі. Стримана, обмежена палітра роботи дає сприйняття об'ємності матеріальним об'єктам та одночасно прозорості, мінливості й плинності тим, що надають відчуття свободи (крила). В роботі, виконаній на площині, ми бачимо більше проробки деталей, в зображенні, в конструкції елементів структури кентавра, в одязі, в шоломі вершника, в зброї та захисній попоні кентавра. Загальне враження посилюється елементами графічного інструментарію, шрифтовими композиціями, цифровими комбінаціями.

Введений колір наповнює вібраційним звучанням матеріальність предметів, повітря, яке огортає картину з середини та енергетичним поштовхом занурює глядача в свої надра. Опис роботи автором завершує цілісне сприйняття: «Видатна особистість – творець самої себе, – що опанувала власні нестримні пориви, свого внутрішнього кентавра. Ресурс стихійної енергії вона використовує для усвідомленого злету; проте, навіть сягнувши найвищих умоглядних сфер, вміє нагадати про свій первісний хтонічний нор» [2].

Задля загального сприйняття інноваційного винаходу розглянемо порівняння творчих варіацій у левкасі та «географії». Сформувавшись художником-графіком, О. Денисенко завжди цікавився живописом, але не класичним, не традиційним створенням станкового живопису, а впровадженням експериментів із кольором із додаванням пластичного моделювання на площині,

можливістю «впливати» на колір. Так він прийшов до втілення власних задумів у левкасі, в основу якого лягає історичне підґрунтя фаюмських портретів, в яких закладена антична складова, синтез культур, а також іконопису як культурного коду сторіч.

У творі «Веселка» (рис. 5) бачимо характерні технологічні особливості роботи автора. Тяжіння до поєднання зі скульптурною об'ємністю, підкреслена графічність у побудові образів, колірні акценти, які скеровують глядача на споглядання закладеного змісту твору, все це відображається в картинах автора. В левкасі О. Денисенко експериментує з формою дошок, із матеріалами для ґрунту, використовуючи як природні матеріали, так і синтетичні, що дає можливість більшої модифікації об'ємності форми. Основа левкасу (ґрунт) дає підкреслено сакральне наповнення творам у цій техніці. Світло, яке ніби іде з середини, дає можливість світіння поверхні, яка контрастує із колірним нашаруванням, технологічно це відбивання променя світла від білої поверхні та просвічування білого тла.

Фактурність та пластичність ґрунту дає варіативність поверхні самої роботи. Додаткова гра кольору посилюється від втирання його в глибини, які торкаються основи й формуються від кінетичної взаємодії з об'ємами образотворення та нагадують енергетику творчості Рембрандта. Поєднання пастозного накладання кольору та прозорого лесування дають відчуття перспективного скорочення, заглиблення в простір картини.

У творчому арсеналі автора цей твір існує і в техніці офорту, де зображення наповнене знаками та символами, де деталізація звертає до витонченості робіт Дюрера.

Рис. 5. Денисенко О. «Веселка». Левкас. 2006 р

Сам Денисенко каже про свою творчість так: «Мене, як відданого офортиста – хранителя традицій – віддавна захоплювала ідея оновити та оживити естамп: надати йому особливого звучання через колір, та духовної глибини візантійських ікон. Я прагнув розширити свої творчі можливості, оновити художній та естетичний ефект цього виду мистецтва».

Унікальність нової техніки полягає у можливості сприйняття зображення через тактильні відчуття [7]. Саме мистецькі твори О. Денисенка виконані в техніці «гесографія» можна не тільки споглядати, а й вивчати, заплющив очі, як роботу «Веселка» (рис. 6). Авторське

трактування сюжетного образу зафіксовано так: «Символ згоди й добробуту у парі. Саме наша здатність відкритися для різних поглядів приносить плоди взаєморозуміння. Веселка, яку творить сьйво їхньої любові, дарує надію іншим» [2].

Відчуття ефекту рельєфності поверхні, яке можна відчутти, ніби створює ілюзорність можливості доторкнутися до самого процесу створення зображення. Це умовна посвята глядача в таїнство народження картини. Технологічна особливість основи «гесографії» полягає у поєднанні найхарактерніших процесів роботи з офортом, живописом і скульптурою.

Рис. 6. Денисенко О. «Веселка». 2021 р. Гесографія.

Графічна площинність дошки споріднена з естампом, із опрацюванням лінійної та тональної виразності, рельєфності з поєднанням гравіюванням, що посилюється деталізацією та складністю виконання зображення. Виняткова можливість погоджувати гладку поверхню з рельєфністю, з чистотою та світлом ґрунту, що підсилюється пошаровістю лесування та передачею звучання кольору й випромінювання, відбиття світла від поверхні. Всі ці характерні технологічні процеси та прийоми квінтесенцією поєднуються у новому інноваційному винаході «ґесографія».

Висновки. Різноманітність технічних особливостей та прийомів, які застосовуються в різних видах мистецтва О. Денисенка, були поєднані майстром в один новий винахід автора «ґесографію». Саме багаторічні експерименти та прагнення оживити естамп, перенести красу і пластику з дошки для друку на поверхню мистецького твору, втілилися у життя з цим новаторським відкриттям. На мистецькій арені та в європейському просторі О. Денисенка знають, впізнають його твори та поцінують мистецьку та громадську діяльність, що значно впливає на значущість представлення України та українських митців у світі. Вклад митця у творчі процеси, в розвиток сучасного мистецтва та розбудову мистецької новачії потребує більшого розповсюдження та подальшого глибшого вивчення та дослідження.

Список використаної літератури:

1. Бенюк О. Технічні інновації та мистецький експеримент у ХХ ст. Гілея. 2017. Вип. 125. Сс. 252-257.
2. ґесографія. Історія створення.
URL: <https://www.antiquitas-nova.art/uk/istoriya-stvorennya/>.

3. «Гесографія». Техніка створення картин. URL: <https://teletype.in/@whiteworldgallery/Gesography.ucu>.
4. Гесографія. URL: <https://uk.everybodywiki.com/%D0%93%D0%B5%D1%81%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F>
5. Зиміна П. Олег Денисенко: «Ми настільки звикли до банальних речей, що не помічаємо їх геніальності». URL: <https://platfor.ma/magazine/text-sq/experience/oleg-denisenko/>
6. Кохан Н., Стахевич Г. Традиційні художні технології як основа експерименту в сучасному мистецтві (на прикладі технології «левкас»). Вісник НАКККіМ. 2022. № 2. Сс. 116-121.
7. Кречетова Д. Картини, що читають руками. У США презентували новий вид мистецтва, винайдений українцями. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2022/06/7/248992/>.
8. Романенкова Ю., Стрельцова С. Антологія польоту у творчості Олега Денисенка. Арт-платформа. 2023. 1(7). Сс. 99-123.
9. Руденко О. Львівська школа графіки як визначне явище в українському мистецтві. Українська академія мистецтва. 2016. Вип. 25. Сс. 23-33.
10. Стрельцова С. Втілення сучасних графічних образів у мистецьких експериментах Олега Денисенка (еколін). Український мистецтвознавчий дискурс. 2023. №1. Сс. 29-38.
11. Стрельцова С. Скульптура Олега Денисенка як тривимірна археологія графічних творів. АРТ-платформа. 2020. Вип. 2(2). Сс. 209-228.
12. Шепеть Т. Національна специфіка графічних аркушів традиційно-побутової та історичної тематики 1980

– 2015-х років. Вісник Львівської національної академії мистецтв.2017. Вип. № 32. Сс. 247-263.

13. Шепеть Т. Станкова графіка Львова 1990-2000-х років: національна специфіка та європейський мистецький контекст: дис. ... канд. мистецтвознав.: 17.00.05. Львів, 2019.

14. Христенко В. Техніки авторського друку. Шовкотрафаретний друк, дереворит, лінорит, літографія: навч. посіб. Харків. ХДАДМ, 2003. 146 с.

Svitlana V. STRELTSOVA,
Borys Grinchenko Kyiv University,
Kyiv, Ukraine,
e-mail: s.strieltsova@kubg.edu.ua,
ORCID ID 0000-0003-4612-911X

ARTISTIC INNOVATIONS BY OLEG DENYSENKO: TECHNOLOGICAL SEARCHES

Abstract. The article examines the work of the modern Ukrainian artist Oleg Denysenko and his innovative patented invention, which contains a combination of artistic techniques of printmaking, sculpture, levkas and painting. The research uses complex, chronological, iconological, comparative methods of analysis of the artist's works. The artistic activity of the author includes innovative discoveries, which are based on a solid foundation of stable centuries – old heritage in the field of fine arts. The technological component of the new art technique, which is called gessography, is highlighted. The main types of art, in which the author's extraordinary talent is maximally reflected, are considered in detail.

O. Denysenko's long-term experiments with the traditional technology of levkas led to unique technical results: the artist, together with his colleague I. Khudyakov, invented, improved and patented a new technique, a type of visual art called “gessography” (the authors' term), which exists at the intersection of icon painting , prints and paintings. Oleg and Oleksandr Denysenko, father and son, are considered the authors of the invention.

The technique of creating works of art with new approaches to image formation and the use of experimental technologies is analyzed. Attention was drawn to the technological features of the performance of works, the stages of performance. The semiotic meaning of symbols and images that fill the compositional space of works is highlighted. Attention is focused on revealing the peculiarities of the author's implementation of traditional technological processes in combination with an innovative approach to self-expression in classical forms of art. The themes of the works are revealed, which are embodied in painstaking processing of details and a refined, aesthetic approach in the presentation of technology. Samples of works of art made by the author in different years and in different types of art are considered: etching, sculpture and leukasy, but reincarnated by the artist in the new technology of the innovative invention of “gessography”.

Key words: gessography, patented innovation, engraving, sculpture, levkas, painting, Oleh Denysenko.

References:

1. Benyuk, O. (2017). Texnichni innovacii ta mystetskyi eksperyment u XX st. [Technical innovations and artistic experiment in the 20th century]. Hileia: naukovyi visnyk, 125, 252-257 [in Ukrainian].

2. Gessohrafiia. Istoriia stvorennia [Gessography. History of creation]. Available at: <https://www.antiquitas-nova.art/uk/istoriya-stvorennia/> [in Ukrainian].
3. “Gesohrafiia». Tekhnika stvorennia kartyn “Gesography”. The technique of creating pictures]. Available at: <https://teletype.in/@whiteworldgallery/Gesography.ucu> [in Ukrainian].
4. Gessohrafiia [Gessography]. Available at: <https://uk.everybodywiki.com/%D0%93%D0%B5%D1%81%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F> [in Ukrainian].
5. Zymina, P. Oleh Denysenko: “My nastilky zvykly do banalnykh rechei, shcho ne pomichaiemo yikh henialnosti” [Oleg Denisenko: “We are so used to banal things that we don't notice their genius”]. Available at: <https://platfor.ma/magazine/text-sq/experience/oleg-denisenko/> [in Ukrainian].
6. Kokhan, N., Stakhevych, H. (2022). Tradytsiini khudozhni tekhnolohii yak osnova eksperymentu v suchasnomu mystetstvi (na prykladi tekhnolohii «levkas») [Traditional artistic technologies as the basis of an experiment in modern art (on the example of the “levkas” technology)]. Visnyk NAKKKiM. 2, 116-121[in Ukrainian].
7. Krechetova, D. Kartyny, shcho chytayut' rukamy. U SSAHA prezentuvaly novyy vyd mystetstva, vynaydenyy ukrayintsyamy [Pictures that are read with hands. A new art form invented by Ukrainians was presented in the USA]. Available at: <https://life.pravda.com.ua/culture/2022/06/7/248992/> [in Ukrainian].
8. Romanenkova, Yu., Streltsova, S. (2023). Antolohiia polyotu u tvorchosti Oleha Denysenka [Flight Anthology in the

Works of Oleh Denysenko]. Art-platforma. (1(7)), 99-123 [in Ukrainian].

9. Rudenko, O. (2016). Lvivska shkola hrafiky yak vyznachne yavyshe v ukrainskomu mystetstvi [Lviv School of Graphics as a Significant Phenomenon in Ukrainian Art]. Ukrainska akademiia mystetstva. 25, 23-33. Available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Uam_2016_25_5 [in Ukrainian].

10. Streltsova, S. (2023). Vtilennia suchasnykh hrafichnykh obraziv u mystetskykh eksperymentakh Oleha Denysenka (ekolin) [The embodiment of modern graphic images in the artistic experiments of Oleh Denysenko (ecoline)]. Ukrainskyi mystetstvovnavchyi dyskurs. (1), 29-38 [in Ukrainian].

11. Streltsova, S. (2020). Skulptura Oleha Denysenka yak tryvymirna arkeolohiia hrafichnykh tvoriv [Oleg Denysenko's sculpture as a three-dimensional archeology of graphic works]. ART-platforma. 2(2), 209-228 [in Ukrainian].

12. Shepet, T. (2017). Natsionalna spetsyfika hrafichnykh arkushiv tradytsiino-pobutovoi ta istorychnoi tematyky 1980 – 2015-kh rokiv [National specificity of graphic sheets of traditional, everyday and historical topics of the 1980s - 2015s]. Visnyk Lvivskoi natsionalnoi akademii mystetstv. 32, 247-263. Available at: <https://visnyk.lnam.edu.ua/visnyk/2017/32/5fd0b37cd7dbbb00f97ba6ce92bf5add> [in Ukrainian].

13. Shepet, T. (2019). Stankova hrafika Lvova 1990-2000-kh rokiv: natsionalna spetsyfika ta yevropeyskyi mystetskyi kontekst [Easel graphics of Lviv in the 1990s-2000s: national specificity and European artistic context]: dys. ... kand. mystetstvovnav.: 17.00.05. Lviv [in Ukrainian].

14. Khrystenko, V. Ie. (2003). Tekhnyky avtorskoho druku. Shovkotrafaretnyi druk, derevoryt, linoryt, lithofrafiia [Author's printing techniques. Silkscreen printing, woodcut, linocut, lithography]: navchalnyi posibnyk. Kharkiv: KhDADM.

Available at:
https://shron1.chtyvo.org.ua/Khrystenko_Vladyslav/Tekhniky_avtorskoho_druku.pdf [in Ukrainian].